

Codi ètic i de conducta

Museu Nacional de la Ciència
i de la Tècnica de Catalunya

Documents de Responsabilitat Social Corporativa / 1

Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya

MUSEU DE LA
CIÈNCIA I DE LA
TÈCNICA
DE CATALUNYA

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

PREÀMBUL

El Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC) és un dels tres únics museus reconeguts amb la categoria de nacional, continuador d'un projecte iniciat durant la Generalitat Republicana l'any 1938, reconegut com a tal amb la Llei 17/1990, de 2 de novembre, de Museus de Catalunya, i inaugurat oficialment, després d'anys de treball previ, l'any 1994.

La seva seu és a l'edifici de l'antic vapor modernista Aymerich, Amat i Jover (Terrassa, 1908), incoat com a Bé Cultural d'Interès Nacional (2018), amb una superfície total de 22.200 m².

El mNACTEC forma part, des de l'1 de gener de 2014, de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural, ens de gestió pública, de dret privat, adscrit al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

El mNACTEC treballa continuadament per assolir els màxims nivells d'integritat pública i bona administració, i s'esforça dia a dia per enfortir-los, conscient de la responsabilitat social que assumeix al servei de la societat.

La redacció i l'aprovació del Codi ètic i de conducta, dins del programa de Responsabilitat Social Corporativa, sorgeix de la voluntat i el compromís de disposar d'un document que, a la vegada que inclou els instruments legals i institucionals bàsics ja establerts, contingui un conjunt d'elements que defineixin i marquin les actuacions d'integritat, compromís i valors de la nostra institució: cultura ètica, transparència, principis d'actuació, prioritats, etc. Aquest document vol transcendir la funció merament declarativa per esdevenir un instrument d'aplicació real i directa i, per això, preveu

un sistema de seguiment, d'aplicació i, si s'escau, d'accions de resposta als incompliments.

El Codi ètic i de conducta pren com a referència la legislació vigent a Catalunya, així com diferent ordenament jurídic internacional i molt especialment la Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern de la Generalitat de Catalunya.

1. OBJECTE I ÀMBIT D'APLICACIÓ

El Codi ètic i de conducta del mNACTEC recull els trets essencials, els valors, els compromisos i l'orientació ètica de la Institució. Significa un compromís que assumeix el conjunt de l'organització del Museu en l'orientació, l'actuació i la intervenció social de les seves actuacions i activitats per a l'assoliment dels seus objectius i finalitats. Aquest Codi és viu i ha d'evolucionar, revisar-se i actualitzar-se paral·lelament a l'evolució de la Institució i del seu entorn.

1.1. Àmbit de validesa i aplicació

El Codi ètic i de conducta és vàlid i aplicable per a tots els empleats i les empleades del mNACTEC, a la seva seu central de Terrassa i a les seves tres seus (Museu del Cement Asland de Castellar de n'Hug, Museu de la Colònia Sedó d'Esparreguera i Farga Palau de Ripoll), així com per als seus òrgans de gestió i per a tots aquells professionals, col·laboradors/ores, i empreses proveïdores, amb independència del nivell jeràrquic, categoria, nivell o tipologia de contracte. Tots i totes estan obligats a conèixer i ajustar la seva actuació a les pautes establertes.

Les persones que exerceixen les responsabilitats més altes del Museu, així com les que formen part del Consell Rector i Consell de Direcció, han d'interioritzar el Codi quan proposin i desenvolupin projectes i en el desenvolupament de les actuacions vinculades a les activitats i els serveis. Igualment, han de detectar àrees de risc i punts febles en l'àmbit de la integritat i endegar mesures de prevenció i control que evitin que no es produeixin o que en minimitzin les conseqüències.

El present Codi està pendent d'aprovació pel Consell Rector del mNACTEC. Una vegada aprovat, es lliurarà a tots els treballadors/ores del mNACTEC i també serà accessible per a proveïdors, usuaris, visitants i el públic en general, i per a la resta de grups d'interès i gestió a través de l'apartat de Responsabilitat social del web del mNACTEC.

1.2. Desenvolupament i compliment

Els compromisos d'aquest Codi ètic i de conducta van més enllà d'una declaració de principis, ja que es fan extensius al dia a dia de la Institució i queden integrats en la seva gestió quotidiana, i n'afecten totes les àrees d'activitat.

Els treballadors/ores que, en nom i/o representació del mNACTEC, actuïn en societats, institucions, entitats o trobades, jornades, reunions, etc. observaran sempre aquest Codi en el desenvolupament de la seva activitat.

Ningú, independentment del nivell o posició que tingui dins de l'organització del mNACTEC, està autoritzat per sol·licitar que un treballador o professional cometí un acte contrari a allò que estableix aquest Codi. De la mateixa manera, cap treballador o professional podrà justificar una conducta impròpia emparant-se en una ordre d'un superior. En el cas que hi hagi indicis raonables per creure que es pot haver

comès alguna irregularitat o algun acte que contravingui les disposicions d'aquest Codi, s'adoptaran les mesures disciplinàries oportunes.

Tant els treballadors/res que actualment formen part del mNACTEC com els que ho siguin en un futur accepten expressament el contingut íntegre del Codi ètic i de conducta, que passarà a formar part del conjunt de coneixements necessaris per al desenvolupament professional al mNACTEC.

1.3. Vigència i revisió

Una vegada aquest Codi sigui aprovat pel Consell Rector del mNACTEC i entri formalment en vigor, es realitzaran revisions i actuacions bianuals.

2. MISSIÓ I VALORS DEL mNACTEC

El Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC) és una institució cultural que té per missió estudiar, interpretar, conservar, difondre i mostrar, de forma innovadora i participativa, la implantació i l'evolució dels avenços científics i tècnics, la seva aplicació industrial, i, molt especialment la seva implicació i incidència social.

Els seus objectius preferents són:

- Incrementar, documentar, conservar, gestionar i donar a conèixer amb cura i eficàcia la col·lecció nacional de patrimoni científic, tècnic i industrial.

- Fomentar el coneixement i la difusió del patrimoni científic, tècnic i industrial català i la història de la industrialització a Catalunya, tant a nivell nacional com internacional.
- Vincular aquest patrimoni de la societat industrial al patrimoni de la pròpia societat contemporània catalana que el crea, l'utilitza, el conserva i el difon com a element propi i identitari.
- Ser, juntament amb la seva xarxa de museus i centres patrimonials, el referent nacional i internacional del patrimoni i la museografia de la societat industrial contemporània.

3. PRINCIPIS D'ACTUACIÓ

3.1. Un museu compromès amb la bona praxi dels seus professionals

La imatge del mNACTEC depèn en bona part de l'actuació i comportament dels seus professionals. Una conducta o actuacions inapropiades, tot i que siguin d'un sol empleat, poden perjudicar seriosament la imatge i la professionalitat del conjunt d'empleats i de la mateixa Institució. Aquestes exigències són les que han de permetre orientar les actuacions i el comportament i que han d'inspirar la conducta bàsica de tots els treballadors/ores.

3.2. Un museu compromès amb el públic i els visitants

El mNACTEC treballa per ser punter en les noves formes de relacionar-se i comunicar-se amb el públic i amb una clara voluntat de servei amb

els seus visitants, usuaris i el conjunt de la societat. Així, el Museu interrelaciona amb els seus públics a través de diversos canals digitals com la pàgina web, els blogs especialitzats, els butlletins digitals i les diverses xarxes socials. Tots aquests canals de comunicació han propiciat l'increment de participació del públic i les possibilitats de contacte amb els visitants, i el manteniment d'una alta nota en el grau de satisfacció dels visitants.

Igualment, per assolir aquests objectius, el mNACTEC analitza i millora les formes de relacionar-se personal i presencialment amb el seu públic, a través de la formació continuada en atenció directa al públic del personal d'informació, guies, monitors de sala, etc.

3.3. Un museu compromès amb els drets humans, les persones i la no discriminació

El mNACTEC es compromet a respectar i protegir els drets humans i les llibertats públiques reconegudes a la Declaració Universal dels Drets Humans i als principals acords internacionals i a vetllar perquè els principis que s'hi recullen siguin presents en les seves actuacions.

El mNACTEC es compromet al principi d'igualtat d'oportunitats que eviti cap mena de discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, color de pell, minusvalidesa, opinió, tendència política o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. Les relacions entre les persones han de ser de respecte mutu i amb igualtat de tracte i d'oportunitats. El mNACTEC prohibeix qualsevol manifestació de violència, d'abús d'autoritat i qualsevol tipus d'assetjament (físic, psicològic o moral), així com qualsevol altra conducta que pugui generar un entorn de treball intimidador, ofensiu o hostil per a les persones, i disposarà d'un procediment específic per actuar en aquests casos.

3.4. Un museu compromès amb la societat i la igualtat d'oportunitats

El compromís del mNACTEC amb la societat es tradueix en accions que pretenen fomentar la cohesió social, la igualtat de tracte i d'oportunitats, l'eliminació de qualsevol tipus de violència, abús d'autoritat o qualsevol tipus d'assetjament. Aquestes accions han de contribuir a la millora de la qualitat de vida de les persones i dels col·lectius amb necessitats especials i amb risc d'exclusió social. Com a museu compromès, el mNACTEC:

- Afavorirà la inserció sociolaboral de persones en situació de risc d'exclusió social a través de la contractació d'empreses i/o proveïdors dedicats a l'àmbit de la inserció laboral.
- Impulsarà, a través de diferents projectes, la formació no reglada per a joves amb risc d'exclusió social i la possibilitat de fer pràctiques formatives de cursos ocupacionals a través d'entitats.
- Contribuirà en el foment de l'accessibilitat absoluta.
- Fomentarà la transversalitat social, cultural, religiosa, ètnica i de gènere.
- Facilitarà la possibilitat de realitzar treballs a la comunitat, mitjançant la signatura de convenis amb el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, per tal que les persones que hagin causat un dany a la societat puguin reparar-lo de forma simbòlica a través de treballs comunitaris.
- Incorporarà clàusules socials i ètiques en els concursos i plecs de contractació administrativa que generi.

3.5. Un museu compromès amb la col·laboració, la dedicació i el treball en comú

El mNACTEC propiciarà un entorn de cooperació i treball en equip per a un millor aprofitament de totes les capacitats i els recursos. Tots els treballadors/ores hauran d'actuar amb esperit de col·laboració, i posar a disposició de les altres unitats organitzatives del Museu i persones que integren l'equip de treball, els coneixements o recursos que puguin facilitar la consecució d'objectius i interessos de la Institució.

Tots els professionals del mNACTEC han de treballar de manera eficient durant la jornada laboral, fer rendibles el temps i els recursos que el Museu posa a la seva disposició i intentar aportar el màxim valor en tots els processos i els projectes en què participen.

El mNACTEC treballarà per afavorir mesures de conciliació de la vida familiar i laboral.

Tots els treballadors del mNACTEC estan obligats a evitar qualsevol tipus de discriminació, ja sigui per prejudici, discriminació, assetjament, *mobbing*, etc. i a facilitar un tracte respectuós i de col·laboració mutu.

3.6. Un museu compromès amb les relacions responsables, amb la societat i el territori

Al mNACTEC s'entén la Responsabilitat Social Corporativa com un compromís institucional. S'integren, de manera voluntària, polítiques de gestió i de funcionament quotidià que incorporen la perspectiva comunitària i les necessitats i les expectatives dels grups d'interès. El Museu impulsa l'acció social mitjançant la promoció i la participació en accions per al benefici de la societat i en col·laboració amb

organitzacions sense ànim de lucre. Com a part de la societat i el territori, el mNACTEC s'acosta directament a les persones. El Museu és una institució que pensa en termes globals i que actua també portes enfora per a relacionar-se amb la societat:

- El Museu ha de participar en la vida social i cultural de la ciutat i de l'entorn.
- El Museu s'involucra en la ciutat i participa en els esdeveniments i actes festius més arrelats a la vida ciutadana.
- El Museu s'implica en les accions orientades a la millora de la qualitat de vida de les persones de l'entorn.

3.7. Un museu compromès amb la llengua, la cultura i el patrimoni nacional

El mNACTEC fomentarà l'ús continuat, correcte i preferent de la llengua catalana, així com el foment i el coneixement de la cultura i el patrimoni en el conjunt de l'àmbit cultural català, establint-hi relacions, actuacions i activitats conjuntes i/o de treball conjunt i en cooperació.

3.8. Un museu compromès amb la salut i la protecció dels riscos laborals

El mNACTEC es compromet a fomentar la prevenció de riscos a tot el Museu, amb la definició i unificació de la política preventiva i l'establiment d'un alt nivell de seguretat en els processos i les instruccions de treball. Per aquest motiu, progressivament, adequa un

entorn segur i saludable, complint les normatives vigents, però treballant per anar més enllà, si cal, del que marca la legislació.

Igualment, el mNACTEC fa complir les mesures vigents de prevenció de riscos laborals entre tots els seus proveïdors i proveïdores, contractistes i, en general, empreses col·laboradores.

El mNACTEC treballarà continuadament per garantir la seguretat i l'eliminació de riscos a visitants i usuaris.

El mNACTEC dota els seus treballadors/ores dels recursos i la formació necessària perquè puguin desenvolupar les seves funcions amb seguretat i en un entorn saludable. Per la seva banda, tots els professionals tenen el deure de conèixer i complir les normes de protecció de la salut i seguretat a la feina i vetllar per la seguretat pròpia i aliena mitjançant el compliment de les mesures de prevenció acordades.

3.9. Un museu compromès amb el medi ambient

Al mNACTEC, com a institució compromesa amb la millora del medi ambient, els criteris ambientals s'incorporen a la seva activitat.

El mNACTEC es compromet a desenvolupar les seves actuacions, activitats i projectes de manera que es minimitzin els impactes mediambientals negatius, i assumeix el compromís d'utilitzar de manera eficient l'energia a les seves instal·lacions i activitats amb el propòsit de preservar els recursos naturals, reduir les emissions atmosfèriques i contribuir a reduir els efectes del canvi climàtic.

Com a Institució responsable i compromesa, el mNACTEC treballarà per anar més enllà de les obligacions legals i incorporar les

millors pràctiques de gestió i fer un bon ús dels recursos disponibles. Qualsevol activitat o actuació del mNACTEC es desenvolupa d'acord amb la seva política de medi ambient en la qual s'integren els següents eixos estratègics, valors i compromisos:

- Reduir el consum i despeses d'aigua, energia i subministraments, a través d'un ús racional dels recursos i l'establiment d'actuacions encaminades vers l'estalvi i l'eficiència energètica.
- Gestionar correctament els residus per minimitzar-los i fomentar-ne la reutilització i el reciclatge, ja sigui en els productes fungibles, els d'ús diari i, també, els generats per activitats, tallers i exposicions creades i/o utilitzades pel mateix Museu.
- Adquirir productes i serveis respectuosos amb el medi ambient, que ofereixin la qualitat i el servei exigits i que també generin un impacte ambiental inferior i un benefici social més elevat.
- Buscar les millors tècniques disponibles i apostar per la implantació progressiva d'energies netes, amb el compromís de la lluita contra el canvi climàtic i amb l'adaptació del conjunt de la Institució a aquest fenomen global.
- Treballar amb anticipació els riscos i els impactes ambientals, tot impulsant el principi de prevenció en qualsevol de les seves actuacions, projectes, exposicions, activitats, tallers, etc.
- Fomentar aquesta cultura, involucrant-hi el conjunt de la Institució i el conjunt del seu Sistema Territorial, així com a proveïdors i proveïdores, usuaris i usuàries dels serveis i instal·lacions, mitjançant la comunicació, la sensibilització i la transparència.

3.10. Un museu compromès amb la protecció dels drets laborals, la professionalitat i la integritat

El mNACTEC respecta el dret a la intimitat dels seus treballadors i professionals en totes les seves manifestacions, i en especial pel que fa referència a les dades de caràcter personal, mèdic i econòmic.

En el cas de les dades personals, tant de treballadors, professionals, col·laboradors, proveïdors, usuaris, etc., es garanteix la protecció i la seguretat de les dades mitjançant l'adopció de mesures adequades, d'acord amb la legislació vigent.

El mNACTEC es compromet a posar a disposició dels seus treballadors i professionals els recursos i els mitjans necessaris i adequats per al desenvolupament de la seva activitat professional, i aquests es comprometen a fer un ús responsable dels mitjans de comunicació, dels sistemes informàtics, de les xarxes socials i, en general, de qualsevol altre mitjà que la Institució posi al seu abast d'acord amb les polítiques i els criteris establerts a aquest efecte.

El mNACTEC és el titular de la propietat i dels drets d'ús i explotació dels programes i sistemes informàtics, equips, manuals, vídeos, imatges, plànols, projectes, estudis, informes i altres obres i drets creats, desenvolupats, perfeccionats o utilitzats pels seus professionals en el marc de la seva activitat laboral, d'acord, també, amb el respecte als drets d'autoria i propietat intel·lectual en aquells casos específics que així es consideri.

4. EXIGÈNCIES GENERALS DE CONDUCTA

4.1. Responsabilitat i respecte a la marca i la imatge del mNACTEC

La imatge pública, la marca i el reconeixement del mNACTEC com a institució cultural de referència es fonamenta en les seves actuacions i programacions, però també en la imatge, el comportament i l'actuació dels seus treballadors. Aquest principi ha de tenir-se en compte davant de totes les tasques relacionades amb el compliment del seu treball.

4.2. Cultura de direcció i col·laboració

Cada persona del mNACTEC amb responsabilitat sobre altres professionals, empleats o col·laboradors és responsable de les accions dels membres del seu equip.

Les persones directives del mNACTEC han de ser un model i han d'actuar conforme al Codi ètic i de conducta: han de fomentar que els membres del seu equip actuïn també d'acord amb aquest Codi a través de la contínua informació i explicació de les obligacions i autoritzacions rellevants i han d'acordar amb els membres del seu equip uns objectius clars, ambiciosos i realistes i concedir-los un marge d'actuació el més ampli possible.

La direcció del mNACTEC és conscient del rendiment dels membres del seu equip i ha de reconèixer-lo valorant especialment els objectius assolits més importants. La Direcció i les persones amb responsabilitats de comandament han de prevenir conductes inacceptables.

La confiança mútua i la bona col·laboració es reflecteixen en el suport mutu i en la informació compartida de manera oberta i recíproca. Cal assegurar sempre un intercanvi d'informació ràpid i fluid.

5. PREVENCIÓ DE CONFLICTES D'INTERESSOS I CORRUPCIÓ

El mNACTEC aplicarà els principis de bon govern i rebutjarà sempre qualsevol pràctica de corrupció, abús de càrrec o posició en benefici privat, suborns, tractes de favor, i prohibeix als seus treballadors/ores fer a tercers o rebre de tercers serveis, favors, pagaments indeguts, qualsevol tipus de regal o atenció que estiguin fora dels usos habituals, socials o de cortesia. Qualsevol regal de cortesia o atenció que pugui ser susceptible d'incorporar-se a les funcions, missió i/o finalitat del mateix Museu passaran a formar-ne part (llibres, publicacions, documentació, imatges, objectes, etc.). Qualsevol altre regal o atenció serà entregat a entitats socials o de beneficència locals deixant-ne constància i evidència suficient.

Si algun treballador/a del mNACTEC es troba en una situació de conflicte d'interès, cal que ho comuniqui al seu superior per resoldre la situació de manera justa i transparent.

Tots els treballadors/ores, professionals i col·laboradors/ores del mNACTEC tenen l'obligació de conèixer i complir les lleis i les normatives aplicables a les seves funcions i de mantenir una actitud que no pugui afectar negativament al Museu.

Els professionals del mNACTEC ajustaran la seva conducta i actuació als criteris de professionalitat i integritat.

- La professionalitat és l'actuació diligent, responsable, eficient i orientada a l'excel·lència, la qualitat i la innovació.
- La integritat és l'actuació lleial, honrada, de bona fe, objectiva i alineada amb els interessos del Museu i de la societat en general.
- L'autocontrol de les actuacions en la presa de decisions ha de tenir en compte quatre premisses bàsiques: que sigui una actuació èticament acceptable; que sigui legalment vàlida; que sigui desitjable per a la societat i per a la pròpia Institució, i que el professional que en prengui la decisió estigui disposat a assumir-ne la responsabilitat.
- Cap treballador/a del mNACTEC pot aprofitar els contactes de la Institució en benefici propi, aliè o en perjudici del mateix Museu.
- El mNACTEC, en la seva voluntat de lluitar contra la corrupció i clarificar els conflictes d'interessos es compromet, en el termini màxim d'un any des de l'aprovació d'aquest Codi, a redactar i aprovar una Guia Anticorrupció, com a annex a l'esmentat Codi.
- Igualment, en el termini d'un any redactarà unes normes de règim intern que ajudin a millorar i determinar unes actuacions i conductes íntegres i professionals.

6. RELACIONS RESPONSABLES AMB TERCERS

El mNACTEC es compromet a garantir la confidencialitat de les dades de visitants, usuaris, col·laboradors, venedors, donadors, assessors, proveïdors, subministradors, etc. i a no revelar-les a tercers, excepte

quan es tingui el consentiment, per obligació legal o en compliment de resolucions judicials o administratives.

La transparència en la informació pública és un principi bàsic que ha de regir l'actuació del mNACTEC.

7. SEGUIMENT DEL CODI ÈTIC I DE CONDUCTA

7.1. Creació de la Comissió de Seguiment

Una vegada aprovat aquest Codi ètic i de conducta per part del Consell Rector del mNACTEC, es crearà una Comissió de Seguiment, que es reunirà com a mínim dos cops l'any, i estarà composta per sis (6) membres:

- La persona titular de la Direcció del mNACTEC.
- La persona titular de l'administració/gerència del mNACTEC o, en el seu defecte, el gerent de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural.
- Un membre del Consell de Direcció del mNACTEC.
- Un representant dels treballadors/ores del mNACTEC.
- Un representant del Consell Rector.
- Una persona externa experta i vinculada amb temes de Responsabilitat Social Corporativa.

Els membres representants del Consell de Direcció, dels treballadors/ores i del Consell Rector del mNACTEC es determinaran per elecció del conjunt dels seus membres amb un cicle participatiu de dos anys.

Les funcions de la Comissió de Seguiment del Codi ètic i de conducta són:

- Fomentar la difusió, el coneixement i el compliment del Codi.
- Interpretar les normes que disposa el Codi i supervisar-ne la seva correcta aplicació.
- Gestionar i rebre les consultes, dubtes i suggeriments sobre el Codi i donar resposta als interessats.
- Revisar el Codi periòdicament i proposar les modificacions que siguin pertinents.
- Plantejar recomanacions a les persones i grups d'interès subjectes a l'àmbit d'aplicació del Codi.
- Atendre les queixes i denúncies relacionades amb el contingut d'aquest Codi. Aquestes queixes i/o denúncies es podran realitzar, també, de forma anònima a través d'un correu electrònic creat específicament per a aquesta finalitat.
- Redactar un informe anual d'activitat de seguiment del Codi ètic i de conducta.

A les reunions de la Comissió del Codi Ètic i de Conducta, en funció dels temes a tractar i sempre que es consideri precís, es podrà demanar i/o acceptar l'assistència, amb veu però sense vot, d'aquelles persones o representants dels diferents grups d'interès del mNACTEC.

Els integrants de la Comissió assumeixen implícitament l'obligació de confidencialitat respecte als assumptes tractats.